

Tisková konference „Učitel v centru zájmu“

Náměstek Jindřich Kitzberger: NOVELA ZÁKONA O PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍCÍCH

Zákony se ve školství novelizují poměrně často. Proč se zákon o pedagogických pracovnících nyní mění?

Hlavním cílem novely je učinit systém kvalifikací pedagogů propustnější, odstranit některé zbytečné kvalifikační bariéry a napravit nedostatky, které jsou po třech letech platnosti zákona zřejmé. Všechny změny by měly pomoci školám a především samotným pedagogům. Chci zdůraznit, že žádné ustanovení se nemění proto, že by si to některý z úředníků MŠMT vymyslel, ale výhradně na základě požadavků praxe – snažili jsme se pečlivě analyzovat všechny problémy, které školy, asociace i pedagogové samotní se současným zněním zákona mají.

V médiích se již několikrát objevily spekulace, že MŠMT chce ustoupit od požadavků na vysokoškolské vzdělání učitele. Je to pravda?

V tomto směru mohu všechny uklidnit, nikdy jsme o ničem takovém ani neuvažovali. Vysokoškolské vzdělání magisterského typu u každého učitele základní nebo střední školy je jasný cíl do budoucna a nemíníme jej opouštět. Na učitele současně a především budoucí školy jsou již kladeny takové nároky, že je neomyšlné, abychom princip požadavku vysokoškolského vzdělání měnili. Nicméně musíme čelit realitě – ve školství v současné době pracuje kolem 15–20 %

nequalifikovaných pedagogů a ti by podle současné verze zákona měli do konce příštího roku buď zahájit studium, nebo ze škol odejít. Je zcela zřejmé, že se v roce 2010 nepodaří mít ve školách jen samé kvalifikované učitele. Kdybychom na tomto požadavku trvali, dostaneme tím ředitele mnoha škol do neřešitelných problémů. Proto MŠMT musí tento problém řešit novelou – nezbyvá než termín posunout o několik let. Současně však chceme stanovit pro nově nastupující učitele tvrdší režim. Každý nequalifikovaný učitel by měl nejpozději do 2 let po nástupu studium zahájit.

(pokračování na straně 3)

PROČ POTŘEBUJEME STANDARDY PEDAGOGICKÉ ČINNOSTI

V souvislosti se snahou ministra Ondřeje Lišky zkvalitnit vzdělávání učitelů a více propojit kvalitu jejich práce se systémem odměňování připravuje tým ministra poradce prof. Karla Rýdla návrh **standardizace profesních činností učitele**. Ministr Liška vysvětluje: „Potřebujeme jasně formulované požadavky na vzdělávání učitelů na fakultách a funkční systém jejich dalšího vzdělávání. Další zvy-

šování mezd učitelů nelze do budoucna zajistit jen pomocí tarifní složky platu. Mladé a schopné pedagogy ve školách neudržíme příslibem, že po dvaceti letech praxe budou brát celkem slušné peníze. Ředitelé musí mít v ruce nástroj, jak odměňovat kvalitu formou odměn, osobního hodnocení apod. Standardizace profesních činností má za cíl být jim v tomto směru vodítkem.“

„Zlatý Ámos má dlouholetou tradici. Je to kvalitně připravená akce, která má svůj smysl. Letošní ročník byl opravdu dramatický, protože se do finále dostali samí aktivní učitelé a učitelky. Paní Emilie Kostřbová zvítězila právem, o tom jsem se přesvědčil i při návštěvě gymnázia v Bučovicích, kde působí. Zlatý Ámos patří určitě k nejpříjemnějším součástem výkonu ministerské funkce, podobně lze však hodnotit i předávání Medailí MŠMT nebo jmenování nových profesorů. Pokaždé se jedná o setkání s lidmi, za kterými je spousta pile, cílevědomosti a nadání. S takovými osobnostmi je vždy poučné si promluvit,“ říká ministr Liška.

Ministr Liška v ZŠ Šalounova, Ostrava-Vítkovice

ONDŘEJ LIŠKA SLOVO MINISTRA

Konec školního roku je za dveřmi. Byl to můj první ve funkci ministra školství, a proto bych na tomto místě rád poděkoval nejen svým kolegům z ministerstva a přímo řízených organizací, ale především všem paním učitelkám, pánům učitelům i ostatním pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům ve školství. Už loni v prosinci, hned svůj první den v úřadu, jsem čelil stávce učitelů. Tento měsíc proběhla stávka druhá. Tu první jsem si nebral osobně a rád jsem se se stávkujícími setkal, sešli se ostatně přímo před budovou ministerstva. Bylo to až nečekaně příjemné. O stávce č. 2 něco takového říci nelze.

Příští rok bude školský rozpočet navýšen o 4,5 miliardy korun a platy pedagogů tak mohou stoupnout v průměru o 10 %. V jednání je 500 mil. na učebnice a učební pomůcky. Pracujeme však i na zlepšení podmínek pedagogické práce v širším kontextu – mám na mysli kariérní řád, motivaci, odměňování, pracovní prostředí a tak dále. O některých konkrétních opatřeních se dočtete už v tomto čísle Otevřeného Zpravodaje MŠMT. Naším cílem je podpořit aktivní, činorodé, profesionální pedagogické pracovníky, protože jen oni jsou schopni uvést v život např. kurikulární reformu. Neumím si představit, že bych prosazoval jakékoliv důležité a potřebné změny a neměl elementární důvěru těch, jichž se týkají.

Všem z vás, kteří mají teď před sebou dva měsíce prázdnin, přeji krásné počasí a maximum klidu a pohody. A hlavně přeji vám i sobě, aby se různé nedostatky a objektivní potíže, s nimiž jste se mohli v uplynulém školním roce, v prvním roce školské reformy, setkat, ukázaly jako dočasné a řešitelné.

Z OBSAHU

Rozhovor s J. Kitzbergerem	
Novela zákona	
o pedagogických pracovnících	strana 3
Operační programy EU	strana 4
Bílá kniha terciárního vzdělávání	strana 6
Navrhované změny školského zákona	strana 8

ČESKÉ PŘEDSEDNICTVÍ EU 2009

MŠMT OTEVŘELO DISKUZÍ K BUDOUČÍM PRIORITYM EVROPSKÉ SPOLUPRÁCE VE VZDĚLÁVÁNÍ

Ministr Ondřej Liška zahájil konzultace k prioritám ČR pro předsednictví v Radě EU a k budoucí podobě evropské spolupráce ve vzdělávání. Tyto diskuze probíhají v rámci skupiny na nejvyšší úrovni, jež byla ministrem Liškou pro tento účel vytvořena. Široká veřejnost se může zapojit prostřednictvím zasílání odpovědí na klíčové otázky zveřejněné na webu MŠMT.

Ředitel odboru pro záležitosti EU Pavel Trantina

Ve středu 7. května 2008 se uskutečnilo první zasedání poradní skupiny ministra Ondřeje Lišky, která se zástupci na nejvyšší úrovni – z řad rektorů vysokých škol a zástupců nižších úrovní škol, zaměstnavatelů, příslušných resortů a dalších odborníků z dané oblasti – má za cíl diskutovat priority definované pro české předsednictví v Radě EU v oblasti vzdělávání tak, aby přístup ČR k těmto otázkám během českého předsednictví

byl konsensuální a aby další zapojení ČR do evropské spolupráce ve vzdělávání bylo efektivní a přínosné.

Na prvním jednání (celkem se předpokládá uspořádání 5 setkání) byla pozornost zaměřena především na otázky **vývoje evropské spolupráce ve vzdělávání po roce 2010**, neboť právě ČR bude během svého předsednictví diskutovat

podobu aktualizovaného strategického rámce pro období po roce 2010. Druhou prioritou ČR je otázka **partnerství mezi školami a zaměstnavateli** v rámci Evropské unie. Třetí prioritou, která bude diskutována na dalších jednáních, je **rozvoj vysokého školství** v Evropě, především s odkazem na Boloňský proces a jeho novou fázi po roce 2010.

Účastníci během jednání identifikovali několik otázek, které by měly být v oblasti evropské spolupráce ve vzdělávání prioritní po roce 2010 – mj. partnerství škol všech úrovní a zaměstnavatelů, rozvoj celoživotního učení tak, aby se stalo realitou v životě většiny lidí, zajištění uznávání výsledků učení, propojení vzdělávání, výzkumu a inovací, podněcování kreativity a smyslu pro iniciativu v žácích a studentech, zajištění rovného přístupu. Zaměstnavatelé jako zásadní problémy identifikovali především dopad demografického vývoje v ČR a Evropě, který vyžaduje reakci ze strany vzdělávání (zejm. podporu dalšího vzdělávání), nedostatečný rozvoj tzv. měkkých dovedností (soft skills) u absolventů škol (především ve schopnosti komunikovat, prezentovat atd.) či nedostatek absolventů technických oborů. V rámci EU je považováno za důležité dokončení implementace již schválených iniciativ (např. Evropského rámce kvalifikací), rozvoj nástrojů na podporu spolupráce mezi vzdělávacími institucemi a aplikační sférou a v neposlední řadě otevření Evropy celému světu.

MŠMT současně otevřelo prostor pro zapojení široké veřejnosti, a to prostřednictvím veřejných konzultací.

Na internetových stránkách MŠMT (sekce EU a české předsednictví, dostupné na: <http://www.msmt.cz/eu/verejne-konzultace-ke-klucovym-otazkam> -v-evropske-spolupraci-ve-vzdelavani-behem-ceskeho-predsednictvi-v-rade-eu)

jsou uvedeny následující otázky, na které je možné odpovídat prostřednictvím e-mailu:

Přispívá Evropská unie k podpoře a rozvoji vzdělávání/vzdělání v ČR? Jaké největší přínosy vidíte v zapojení ČR do evropské spolupráce ve vzdělávání?

Jaká témata by měla být v budoucnosti řešena na úrovni EU? Jaké aktivity by se měly dle Vašeho názoru v EU rozvíjet?

Na jaké cíle a priority by se měl zaměřit Boloňský proces po roce 2010? Tzn., jakým způsobem by mělo být rozvíjeno vysokoškolské vzdělávání v Evropě?

V jakém smyslu lze považovat partnerství mezi školami a zaměstnavateli za klíčové téma pro ČR i celou EU? Jaké aktivity by měly být v rámci partnerství škol a zaměstnavatelů v budoucnu podporovány? Jaká může být přidána hodnota Evropské unie v této oblasti?

AKTUALITY Z OBLASTI MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

Odbor mezinárodních vztahů zajišťuje mj. sjednávání a naplňování mezinárodních dohod (např. formou stipendií), rozvíjí bilaterální i multilaterální mezinárodní spolupráci, podporu výuky českého jazyka v zahraničí nebo zahraniční rozvojovou spolupráci v oblasti vzdělávání.

V prvním pololetí roku 2008 se uskutečnily návštěvy ministra školství Francie, **Xaviera Darcose**, a ministryně pro vysoké školství a výzkum Francie, **Valérie Pécresse**. Během návštěvy ministryně Valérie Pécresse bylo podepsáno Prohlášení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Ministerstva vysokého školství a výzkumu Francouzské republiky o spolupráci v oblasti vysokého školství. V červnu se předpokládá také podpis Memoranda o zřízení česko-francouzského univerzitního fóra.

Od začátku tohoto roku byly dojednány smluvní dokumenty o spolupráci v oblasti školství např. s Rumunskem, Vietnamskou socialistickou republikou či s Vlámskem. Další smluvní dokumenty se dokončují a předpokládá se jejich podpis v dohledné době, jako např. s Bavorskem, Řeckem,

Saskem, Čínskou lidovou republikou a Korejskou republikou.

Za neméně důležitou považujeme rovněž návštěvu spolkového ministra pro vědu a vysoké školství Rakouské republiky **Johannese Hahna**, která přispěla k projednání spolupráce v oblasti vysokého školství, vědy a výzkumu.

Naším zájmem je zajistit uzavření bilaterálních dohod o uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání (tzv. ekvivalenčních dohod) zejména se zeměmi střední Evropy a podpořit tak vzájemné úzké vztahy mezi sousedy v regionu. Ekvivalenční dohoda byla sjednána mj. se Slovenskem, Polskem a Maďarskem, v prvním čtvrtletí roku 2008 byla na české straně ratifikována ekvivalenční dohoda s Německem. V současné době se dokončuje **Memorandum o porozumění** – Doporučení pro vzájemné akademické uznávání kvalifikací v oblasti vysokého školství mezi ministrem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a spolkovým ministrem vědy a výzkumu Rakouské republiky. V počáteční přípravě je rovněž text obdobného dokumentu s Francií. Záměrem od-

boru mezinárodních vztahů je sjednat obdobné smluvní dokumenty i s dalšími členskými zeměmi

Evropské unie, se kterými je větší objem výměn vysokoškolských studentů a učitelů.

Ředitel odboru mezinárodních vztahů Jindřich Frys

MATURITY A KURIKULÁRNÍ REFORMA

NOVELA ZÁKONA O PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍCÍCH

Jaké změny přináší novela zákona o pedagogických pracovnících? Na naše otázky odpovídal náměstek ministra Jindřich Kitzberger.

(pokračování ze strany 1)

Současné znění zákona ale připouští možnost určitých výjimek, tj. prominutí kvalifikačních požadavků u pedagogů starších 50 let s patnáctiletou pedagogickou praxí. Mění novela tyto podmínky?

Ano, tyto možnosti navrhuje mírně rozšířit a týkaly by se pedagogů od 45 let věku a 10 let praxe. Zde je ale třeba zdůraznit, že rozhodné datum, ke kterému se tato čísla posuzují, je 1.1.2005, tj. datum účinnosti zákona. A dále je důležité, že na takovou výjimku není nárok, záleží na posouzení ředitele školy, který může, ale nemusí takového pedagoga nechat ve škole působit. Popisované změny v novele, ať už se týkají prodloužení lhůt nebo možností výjimek, směřují především k tomu, abychom zbytečně neztratili ani jednoho dobrého pedagoga. Máme ze škol dostatek příkladů, které zmiňují velmi kvalitní pedagogy, kteří – byť bez formální úplné kvalifikace – patří mezi nejlepší, vedením školy, rodiči i dětmi velmi oceňované.

Na začátku jste se zmínil o zvýšení propustnosti systému kvalifikací. Jaké změny v tomto ohledu navrhuje?

Byli bychom rádi, kdyby se podařilo umožnit větší kvalifikační propustnost mezi 1. a 2. stupněm základní školy a mezi 2. stupněm ZŠ a střední školou. V tomto ohledu je současná situace nevyhovující. Domnívám se, že profese učitele vyžaduje na všech stupních škol velmi podobné odborné a osobnostní předpoklady a jen v malé části se po-

žadavky na učitele pro jednotlivé stupně školy liší, s ohledem na věková specifika žáků nebo na vzdělávací program školy. Proto navrhuje, aby učitel 1. stupně mohl učit kvalifikovaně i na 2. stupni a naopak, podmínkou by bylo jen absolvování standardizovaného kurzu DVPP. A stejně by tomu bylo v případě učitele s kvalifikací pro 2. stupeň ZŠ, který by mohl působit na střední škole. Navíc je v novele zakotveno pravidlo, že učí-li učitel jakoukoli část úvazku na stupni, na který má kvalifikaci, je z pracovního hlediska považován za kvalifikovaného. To využijí školy, kde je pod jednou právnickou osobou více druhů škol nebo základní školy s 1. i 2. stupněm.

Obsahuje novela nějakou změnu, kde se naopak kvalifikační podmínky zpřísní?

Taková změna se týká asistentů pedagoga, protože praxe ukázala, že není asistent jako asistent a všeobecný požadavek pouze na úrovni základního vzdělání, který platí nyní, se ukázal v některých případech jako nedostačující. Proto tuto kategorii pedagogických pracovníků rozdělujeme z hlediska kvalifikačních požadavků vlastně na dvě – asistenta vykonávajícího pouze pomocné výchovné práce, v jehož případě by postačovalo i nadále pouze základní vzdělání (doplněné kurzem pro asistenty), a dále asistenta ve „speciální“ třídě, který pomáhá při vzdělávání integrovaných handicapovaných žáků a v tomto případě by byl minimální požadavek maturitní zkoušky a doplňujícího studia pedagogiky.

Náměstek Jindřich Kitzberger

Můžete uvést ještě nějaké významnější změny, které by mohly školy uvítat?

Pokud jde o ředitele škol, tak jistě uvítají, že 12 dnů samostudia je bráno jako maximum, které nemusí být dodrženo, tedy na které není nárok. Smysl změny je, aby mohli ve škole například ve dnech vedlej-

ších prázdnin organizovat společné vzdělávací akce nebo vysílat pedagogy na jiné vzdělávání. Učitelé naopak jistě uvítají, že je zde konečně jednoznačně upravena otázka pracovní doby ve smyslu možnosti vykonávat práci také na jiném dohodnutém místě, než je pracoviště zaměstnavatele.

HARMONOGRAM KURIKULÁRNÍ REFORMY

Základní školy odstartovaly výuku podle vlastních vzdělávacích programů již v letošním školním roce. Jak ale vypadá harmonogram školské reformy pro oblast středního vzdělávání?

Střední odborné vzdělávání

RVP pro střední odborné školy jsou vydávány ve

třech fázích, reforma zde proto naběhne postupně. Školy vyučující dané obory mají vždy dva roky na přípravu svých ŠVP. V roce 2009/10 začne podle vlastních vzdělávacích programů učit cca třetina SOŠ a SOU, v září 2010 se připojí skupina dalších a od roku 2011 budou do reformy naplno zapojeny všechny střední školy.

Gymnaziální vzdělávání

Letošní a příští školní rok mohou gymnázia využít k tvorbě vzdělávacích programů šitých na míru, jejichž pravidla jsou vymezena v Rámcovém vzdělávacím programu pro gymnázia. Povinná výuka podle těchto dokumentů bude zahájena v září 2009.

NOVÁ MATURITNÍ ZKOUŠKA

Novela školského zákona v oblasti reformy maturitní zkoušky byla schválena Poslaneckou sněmovnou i Senátem a nyní čeká na podpis prezidenta Václava Klause.

Videorozhovor s náměstkem ministra Jindřichem Kitzbergerem na téma státních maturit naleznete na adrese:

<http://www.msmt.cz/pro-novinare/namestek-ministra-jindrich-kitzberger-hovori-o-statni-maturite>

Pro telefonické dotazy byla zřízena infolinka: 224 507 507

Návštěva ministra ve Střední průmyslové škole keramické a sklářské v Karlových Varech

SLOVO MINISTRA

Jaké jsou přednosti státní maturity? Především je třeba říci, že se jedná o jednotnou zkoušku se společnou částí pro všechny typy středních škol, která má však z hlediska předmětů dvě úrovně – základní a vyšší. Maturant si může zvolit náročnost zkoušky (žákům středních odborných škol v žádném případě nehrozí, že se budou muset trápit s gymnaziální látkou) a toto právo mu nikdo nemůže vzít. Nový systém má řadu předností i pro případ vzniku „extrémních“ situací. Pokud například někdo přecení své síly a propadne u zkoušky vyšší úrovně, může na konci srpna vsadit na jistotu a opravnou zkoušku vykonat na úrovni základní. Hlavní výhodou však nový návrh nabízí uchazečům o studium na vysoké škole. Vysoké školy budou po letech opět přihlížet k maturitnímu vysvědčení a zohlednit jistě i to, na jaké úrovni byla zkouška vykonána. Samozřejmě se to nestane ze dne na den, ale věřím, že zástupci vysokých škol si uvědomují výhody transparentní a státem garantované jednotné zkoušky, která jim nabízí možnost udělat si srovnatelný přehled o úrovni znalostí a dovedností uchazečů o studium. A právě z toho důvodu je pro potenciální vysokoškoláky výhodné udělat si z určitého předmětu tu náročnější variantu maturitní zkoušky. Budou totiž mít náskok proti těm, kdo si ji neudělají.

OPERAČNÍ PROGRAMY EVROPSKÉ UNIE

Aktuální informace o přípravách operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace

V dubnu 2008 schválila vláda ČR text Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI), který byl následně předložen Evropské komisi. O finálním textu OP VaVpI jednali v květnu 2008 zástupci MŠMT a EK na půdě ministerstva. Předpokládá se, že program bude oficiálně schválen Evropskou komisí po ukončení procesu SEA, na konci léta 2008. Koncem tohoto roku lze pak očekávat první výzvy.

V návaznosti na monitoring projektových záměrů byla zahájena série odborných informačních seminářů pro předkladatele projektů s celkovou výší požadovaných prostředků pod 50 mil. EUR s cílem informovat o záměrech Řídícího orgánu a konkrétních požadavcích vyplývajících z OP VaVpI a konzultovat aktuální problémy předkladatelů.

Co se týče předkladatelů velkých projektů (v obje-

mu finančních prostředků nad 50 mil. EUR), řídící orgán přistoupil k „před-výzvě“, jejímž cílem je předběžně posoudit projektové záměry a poskytnout předkladatelům relevantní konzultaci (jelikož OP VaVpI dosud není schválen, nelze vyhlásit standardní výzvu k předkládání projektů). „Před-výzva“ je tedy formou předběžného, nicméně rigorózního a nezávislého hodnocení projektů s cílem v co nejkratším časovém horizontu sestavit prioritní seznam velkých projektů. Předpokládá se však, že projektům, které budou zařazeny na prioritní seznam a budou vyzvány k dopracování, bude poskytnuta podpora na přípravu projektu ve formě konzultací s využitím prostředků technické pomoci z OP VaVpI. To zvýší jejich šance na úspěch po vyhlášení vlastní výzvy.

Kritéria věcného hodnocení projektů v rámci realizace Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK), podpora žadatelům

Vyhlášení výzev v rámci OP VK je v plném proudu, a tak se nabízí otázka, jak co nejvíce ulehčit žadatelům jejich práci při přípravě a předkládání projektů. Tuto službu by měla poskytovat zejména Příručka pro žadatele o finanční podporu, a to především znalost hlavních kritérií, která se budou při hodnocení projektů posuzovat a bodovat. Důkladná znalost těchto kritérií tak může významně zvýšit šance předkladatelů projektových záměrů

na konečné získání dotace a následnou realizaci vlastního projektu. Příručka pro žadatele o finanční podporu je ke stažení na adrese:

<http://www.msmt.cz/eu/priručka-pro-zadatele-op-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost>

V následujících měsících budou vyhlášovány výzvy zejména pro předkládání individuálních projektů ostatních v rámci Prioritní osy 1 OP VK, na podzim pak též Prioritní osy 2.

Vrchní ředitel sekce řízení Operačních programů EU Jan Vitula zodpovídá aktuální otázky k OP VaVpI

Vrchní ředitel Jan Vitula

Co může budoucí předkladatel učinit v období, kdy ještě nejsou vyhlášeny výzvy?

V první řadě je nutné si uvědomit, že v době vyhlášení výzvy musí již mít předkladatel projekt zpracovaný do konkrétní podoby (nikoli ve fázi vize či nápadu). Proto je dobré zajistit předem podkladovou dokumentaci, zejména podrobný popis projektu (včetně všech aktivit), aproximativní rozpočet, časový harmonogram činnosti. Vhodné je též zajistit si v průběhu územního a stavebního řízení informace orgánu životního prostředí k posuzování vlivu na životní prostředí ve smyslu zákona 100/2001 Sb. na daný projekt a připravit doklady k prokázání

způsobilosti žadatele při podání návrhu projektu podle § 18 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje.

Co jsou start-up granty?

Start-up granty jsou součástí předkládaného projektu a mají za úkol podpořit výzkumnou činnost již od první fáze projektu (tak, aby výzkum, popřípadě cílená příprava na něj, mohl probíhat paralelně v době budování infrastruktury). Ze start-up grantů bude podporováno především budování výzkumných týmů (tj. osobní výdaje), výzkumná činnost (provozní výdaje) a rozvíjení spolupráce. Posledně jmenovaný proces v sobě zahrnuje rozvíjení kontaktů s vedoucími VaV institucemi u nás i v zahraničí a navazování spolupráce s aplikační sférou. Způsobilé výdaje budou dále upřesňovány.

Jak bude v OP VaVpI ošetřena způsobilost výdajů a uvažuje se o zálohových platbách?

Způsobilost výdajů je zajištěna včetně zpětného proplácení od 1. 1. 2008. Mezi výdaje, které budou uznatelné zpětně, tedy uskutečněné před vydáním rozhodnutí o dotaci na přípravě práce projektu, budou patřit zejména výdaje na programovou dokumentaci, přípravu projektu, nákup externích služeb, poplatky apod. MŠMT uvažuje o použití zálohových plateb, která by byla poskytována na základě rozhodnutí o dotaci a vyúčtována v předem stanovených časových intervalech. O této otázce se dále jedná.

Další informace o OP VaVpI můžete nalézt na adrese: <http://www.msmt.cz/eu/aktuality-erdf>

Konané a připravované akce (semináře) související s realizací OP VK

V červnu 2008 budou realizovány semináře pro žadatele o finanční podporu z OP VK, oblastí podpory 2.2 Vysokoškolské vzdělávání a rovněž semináře pro žadatele, které budou pořádat krajské úřady v souvislosti s výzvami na předkládání grantových projektů.

Na říjen 2008 je pak plánována konference k ESF ve vzdělávání s názvem Vzdělávání pro konkurenceschopnost, na níž mimo jiné vystoupí i ministr školství, mládeže a tělovýchovy Ondřej Liška.

14. dubna 2008 se v prostorách budovy Magistrátu Hlavního města Prahy uskutečnilo výroční setkání k Evropskému sociálnímu fondu s názvem Vzdělávání pro konkurenceschopnost 2008. Hlavním cílem bylo prezentovat OP VK, který umožní využívat prostředků z ESF v oblasti vzdělávání, všem, kdo připravují projekt pro realizaci v rámci některé z oblastí podpory OP VK.

The screenshot shows the official website of the Ministry of Education, Youth and Sports (MŠMT) of the Czech Republic. It features a navigation menu at the top with links like 'Domů', 'Ministerstvo', 'Operační programy', 'Vzdělávání', 'Mládež', 'Tělovýchova', 'Sportovní', 'Správa', and 'Kontakty'. The main content area is titled 'EU a Česká představenství 2009' and includes a section for 'Často kladené otázky a odpovědi (FAQ)'. The FAQ section lists questions and answers regarding the application process for the Operational Program for Competitiveness and Growth (OP VK), including information about the application deadline, the evaluation process, and the types of projects supported. A sidebar on the right contains 'Novinky' (News) and 'Akce' (Events) sections.

Výběr nejčastějších pokládávaných otázek a odpovědí, které jsou pravidelně zveřejňovány na stránkách MŠMT, je dostupný na adrese: <http://www.msmt.cz/eu/faq-casto-kladene-otazky>. Dotazy, na které jste zde nenalezli odpovědi, je možno zaslat na adresu opvzdelavani@msmt.cz nebo esf@msmt.cz. Další informace jsou rovněž na stránce www.msmt.cz/eu/esf.

Poslední z projektů operačního programu Rozvoj lidských zdrojů „Podpora rozvoje partnerství škol a podniků směřující ke zvyšování kvality odborného vzdělávání v České republice“ (PARTNERSTVÍ A KVALITA)

Aktivita projektu, který bude trvat do 30. 9. 2008, podporují vzájemnou spolupráci středních odborných škol a podniků s cílem, aby budoucí absolventi byli schopni reagovat na měnící se požadavky regionálního trhu práce. Zaměstnavatelé se mohou podílet na tvorbě školních vzdělávacích programů, tedy i na vytváření profilu absolventa SOŠ. Partnerem v plnění projektu je Národní ústav odborného vzdělávání.

USKUTEČNĚNÉ A PLÁNOVANÉ AKCE

Návštěva Ústeckého kraje duben 2008

Výjezd do Ústeckého kraje zahájil ministr Ondřej Liška setkáním s hejtmánem Jiřím Šulcem. Poté navštívil Univerzitu Jana Evangelisty Purkyně, kde si po jednání s rektorkou Ivou Ritschelovou prohlédl kampus. Po pracovním obědě s rektorkou a primátorem města Janem Kubatou ministr diskutoval o nejrůznějších tématech s žáky Základní školy Gabriely Pelechové v Dolní Poustevně. Následovala návštěva komunitního centra Českého Švýcarska a expozice Českého Švýcarska v Krásné Lípě.

Seminář Celoživotní učení Kroměříž 2008 květen 2008

Město Kroměříž a Hospodářská komora ČR pořádaly již patnáctý ročník celostátního semináře, který byl věnován roli zaměstnavatelů, úřadů práce a odborných škol v procesu rozvoje kvalifikované pracovní síly. S diskusním příspěvkem vystoupil na semináři ministr Ondřej Liška, dále promluvila rovněž 1. místopředsdkyně Rady pro výzkum a vývoj Miroslava Kopíková a místopředsdkyně školského výboru Poslanecké sněmovny Michaela Šojdrová.

Veletrh inovací pro otevřený trh práce duben 2008

Ministr Liška se zúčastnil závěrečné konference programu CIP EQUAL, který je financován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR. Cílem programu je vytvářet na trhu práce podmínky pro skupiny obyvatelstva, které jsou ohroženy nerovnostmi a diskriminací. Závěrečná konference byla pojednána jako veletrh s tematickými workshopy, kde byly návštěvníkům představeny nejzajímavější výstupy konkrétních projektů. Ministr Liška ve svém vystoupení v rámci konference poukázal na důležitost výstupů z programu EQUAL i pro práci MŠMT.

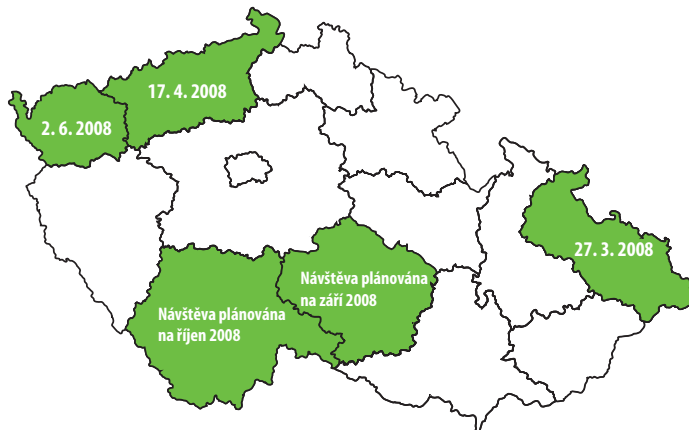
Vzdělávací veletrh SCHOLA NOVA duben 2008

Ve Veletržním paláci v Praze se uskutečnil již patnáctý ročník mezinárodního veletrhu Schola Nova. Jeho zahájení se ujal ministr Ondřej Liška. Návštěvníkům byly představeny nové výukové pomůcky, moderní vybavení pro školy, audiovizuální technika, projekty pro talentované studenty, nabídky práce a stáží ve firmách, vzdělávání v českých i zahraničních školách atd. MŠMT v rámci svého stánku poskytovalo informace o možnostech využívání finančních prostředků z operačních programů EU a o úspěšných systémových projektech. Zástupci MŠMT se rovněž zúčastnili řady bodů doprovodného programu týkajících se především aktuálních témat a změn školské státní politiky.

Pražský maratón květen 2008

11. května 2008 se konal další ročník Prague International Marathonu. Startovní výstřel vypálil ministr Ondřej Liška a posléze se sám závodu zúčastnil. Liška běžel druhý úsek firemní štafety a reprezentoval tak spolu se svými třemi spolupracovníky Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Tým MŠMT se celkově umístil na 28. příčce ze 121 závodících. „S naším výsledkem jsem vcelku spokojen,“ komentoval čas reprezentace svého resortu ministr Ondřej Liška. Po závodu si rovněž vyměnil běžECKÉ zkušenosti s prezidentem republiky Václavem Klausem.

Návštěva Karlovarského kraje červen 2008

Prvním místem, které ministr Ondřej Liška navštívil při svém výjezdu do Karlovarského kraje, byla Základní škola a Základní umělecká škola Karlovy Vary, jejíž součástí je i galerie Duhová planeta. Následovalo setkání s hejtmánem Josefem Pavlem a společná diskuze k problematice regionálního školství a středního vzdělávání. Během jednání podepsali ministr Ondřej Liška, hejtmán Karlovarského kraje Josef Pavel a rektor Univerzity Jana Amose Komenského Praha s.r.o. Luboš Chaloupka Deklaraci o podpoře rozvoje terciárního vzdělávání, v níž Univerzita J. A. K. prohlašuje, že zřídí v prostorách Karlovarského kraje své výukové centrum a Karlovarský kraj se zavazuje poskytnout prostory a technické zázemí. Poté se ministr Liška spolu s dalšími zástupci MŠMT setkal s řediteli škol a sociálními partnery. Na závěr návštěvy Karlovarského kraje ministr zavítal do Střední průmyslové školy keramické a sklářské, která je nejstarší keramickou školou země české.

Předání medailí MŠMT duben 2008

Ministr Ondřej Liška předal Medaile MŠMT dvaceti oceněným za významné pedagogické, výchovné, vědecké nebo umělecké práce vykonávané v rámci resortu školství, mládeže a tělovýchovy, za dlouhodobé a vynikající působení u příležitosti životního a pracovního jubilea nebo za mimořádné záslužný čin při zajišťování a zlepšování podmínek pro výchovu a vzdělávání. Za přínos k rozvoji česko-německých vztahů byl mimořádně oceněn také německý pedagog z gymnázia ve Wiesentheidu.

Kulatý stůl na téma „Firemní zařízení péče pro děti“ duben 2008

K tématu zřizování předškolních firemních zařízení se sešel ministr Ondřej Liška u kulatého stolu se zástupci soukromé sféry, státní správy a neziskového sektoru. Setkání uspořádala společnost Gender Studies. Na závěr živé výměny názorů a zkušeností zúčastněných ministr zdůraznil nutnost systémového řešení, k němuž lze dospět pouze intenzivní spoluprací napříč několika resorty, a přislíbil, že se touto problematikou bude i nadále zabývat.

STŘEDNÍ A VYSOKÉ ŠKOLSTVÍ

DISKUZE O BÍLÉ KNIZE TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Lichtenštejnský palác – Inovační fórum

V pondělí 12. května se v Lichtenštejnském paláci v Praze uskutečnilo druhé Inovační fórum, nad nímž přijali záštitu premiér Mirek Topolánek a ministr školství Ondřej Liška. Tato událost, na níž v následujících měsících tematicky naváže řada dalších akcí, oficiálně odstartovala veřejnou diskuzi o první verzi Bílé knihy terciárního vzdělávání, která coby koncepční a strategický dokument nastiňuje, jakým směrem by se mělo terciární vzdělávání v České republice v následujících letech ubírat. Její autoři přitom vycházejí jak z očekávání vlády, tak ze současných požadavků společnosti a vnějších aktérů od terciárního vzdělávání. Vytvořený ma-

teriál bude nyní podroben několikaměsíční kritické debatě, na jejímž konci by mělo stát schválení Bílé knihy vlády.

Program Inovačního fóra, které probíhalo celý den, byl doslova nabitý. Během dopoledne vystoupili významní političtí představitelé, zástupci odborné veřejnosti i reprezentace vysokých škol. Úvodního příspěvku se zhostila místopředsdkyně Rady vlády pro výzkum a vývoj Miroslava Kopicová, poté následovala vystoupení premiéra Mirka Topolánka a ministra školství Ondřeje Lišky, který se ve svém proslovu zaměřil především na rovnost šancí: „Jsem rád, že Bílá kniha terciárního vzdělávání

věnuje otázkám otevřenosti vzdělávacího systému a odstraňování sociálních, ekonomických a jiných bariér takovou pozornost. Odstraňování bariér a co největší otevření soustavy terciárního vzdělávání neznamená pouze zvyšování naší ekonomické konkurenceschopnosti. Reforma by měla přinést i větší vůli participovat na rozvoji celé společnosti a kulturní vztahů, vůli převzít zodpovědnost, schopnost aktivně se rozhodovat nejen v životě osobním, ale i veřejném.“

Dopolední program byl koncipován jako několik paralelních jednání v tematicky zaměřených sekcích vedených experty z týmu Bílé knihy. Jejich

účastníci se dle svého zájmu dále mohli zaměřit na témata jako je financování a řízení vysokých škol, spolupráce s průmyslem, třetí role vysokých škol, principy začlenění vyšších odborných škol do systému, akreditace, finanční podpora studentů atd. I když z prezentace závěrů konference, které představil náměstek ministra pro výzkum a vysoké školství Vlastimil Růžička, vyplynulo, že nedorozumění otázek zůstává celá řada, v jednom bodě se většina zúčastněných shodla: reformu náš systém terciárního vzdělávání zkrátka potřebuje.

Další akce v rámci veřejné debaty o Bílé knize se uskutečnila 20. května na půdě Vysoké školy ekonomické v Praze. Tentokrát se jednalo o setkání se studenty z pražských i regionálních vysokých škol, kterých se sešlo téměř osmdesát. Úvodní vystoupení ministra školství Ondřeje Lišky, v němž se zaměřil mimo jiné na budoucí fungování univerzit jako „efektivních, sebevědomých a autonomních subjektů“, vystřídal prezentace základních principů Bílé knihy v režii Petra Matějů, který byl přítomen spolu s dalšími členy týmu Bílé knihy. Následoval kratší příspěvek náměstka Vlastimila Růžičky shrnující zejména závěry z již zmiňovaného Inovačního fóra. Poté přišel na řadu prostor pro vlastní diskuzi. Dotazů ze strany studentů bylo tolik, že původně plánovaný časový limit musel být o mnoho přetažen, a i přesto se na některé připomínky a podněty nedostalo.

Zmíněné množství dotazů, místy vášnivý charakter debaty a následné reakce na tuto událost jednoznačně ukázaly, že zájem studentů účastnit se podobných akcí je poměrně velký. Proto by toto setkání se studenty, případně se zástupci vysokých škol rozhodně nemělo být do začátku letních prázdnin tím posledním.

HLAVNÍ CÍLE REFORMY TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VYBRANÉ TEZE BÍLÉ KNIHY

- ➔ Posílení autonomie vysokých škol v jejich vnitřním uspořádání, rozhodování, větší odpovědnost vysokých škol za výsledky činnosti
- ➔ Větší rozrušení systému terciárního vzdělávání, uspokojení různých druhů poptávky po vysokoškolském vzdělávání
- ➔ Rovné příležitosti v přístupu k vysokoškolskému vzdělání, větší příliv talentů do celého systému
- ➔ Účelnější alokace prostředků s ohledem na typ poskytovaných služeb
- ➔ Větší příliv soukromých zdrojů
- ➔ Možnost transformace některých vyšších odborných škol do systému terciárního vzdělávání
- ➔ Zavedení krátkých, prakticky orientovaných studijních programů a zvýšení počtu jejich absolventů
- ➔ Větší počet studentů vyššího věku a jim přizpůsobená výuka
- ➔ Zvýšení mezinárodní spolupráce ve vzdělávání a výzkumu, a to jak za účasti studentů, tak i učitelů
- ➔ Silná angažovanost institucí terciárního vzdělávání v oblasti dalšího vzdělávání
- ➔ Možnosti těsnějšího propojení kvalitního výzkumu a vývoje s terciárním vzděláváním
- ➔ Vytváření součástí univerzit orientovaných na mezinárodně excelentní výzkum

Zajímají Vás chystané změny v oblasti terciárního vzdělávání? Chcete se k plánovaným změnám vyjádřit a konstruktivně o nich diskutovat? Diskutujte s námi!

Text Bílé knihy najdete na adrese: <http://www.msmt.cz/pro-novinare/prvni-verze-bile-knihy-terciarniho-vzdelavani-jde-do-verejne-diskuse>

Připomínky, návrhy a doporučení lze zasílat elektronicky na připomínky-BK@msmt.cz nebo na adresu: Blanka Hrdličková, Odbor analyticko-koncepční, MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy se společně s týmem připravujícím reformu terciárního vzdělávání bude došlými připomínkami zabývat a využije jich při přípravě druhé verze Bílé knihy terciárního vzdělávání.

Zástupci MŠMT diskutují se studenty

SLOVO MINISTRA

Bílá kniha terciárního vzdělávání je bezesporu přelomový dokument. Bylo by však chybou pokládat její první verzi, kterou jsme v polovině května předložili k veřejné diskuzi, za definitivní. Text má „na svědomí“ tým zkušených odborníků pod vedením prof. Petra Matějů, který se tématu reformy vysokých škol věnuje už velmi dlouho. Jeho názory i názory dalších spoluautorů Bílé knihy jsou vyhraněné a vybroušené léty odborných diskuzí a polemik. Na řadu tezí, jež v textu předkládají, však lze mít odlišný pohled. Proto také Bílá kniha musí podstoupit křest tvrdé, ale věcné a zasvěcené debaty. Je to potřeba, protože právě rozhodujeme o nejdůležitějších změnách v terciárním vzdělávání za dlouhá léta.

Několik veřejných střetů nad stránkami Bílé knihy mám už také za sebou. A musím přiznat, že některé z nich nebyly ani věcné, ani zasvěcené. Za vyslovené nekorektní pokládám např. obvinění, že MŠMT pod mým vedením usiluje o likvidaci akademických svobod a že je naším cílem zaprotat vysoké školy, tato „poslední centra nezávislého kritického myšlení“, partikulárním zájmem podnikatelské sféry.

To je ovšem naprostá dezinterpretace. A posilování oboustranně výhodné spolupráce mezi vysokými školami a podnikatelskou sférou přece není nic špatného. V tomto směru navíc znatelně zaostáváme za zahraničím. Spolupráce mezi vysokými školami a podniky bude znamenat nejen příliv privátních peněz do vysokého školství. Díky nárokům a zvyklostem akademického prostředí přispěje i ke kulturní „nadvlády trhu“.

SOCIÁLNÍ PROGRAMY VE ŠKOLSTVÍ

SETKÁNÍ INICIATIVY PROTI ŠIKANĚ

Na konci dubna tohoto roku se uskutečnila ustavující schůzka neformálního seskupení „Iniciativa proti šikaně“ složeného z klíčových osobností, které z titulu své funkce mohou a chtějí přispět k řešení problematiky šikany. Tato skupina se chce vzhledem k alarmujícímu výskytu šikany na školách věnovat trendům a dobré praxi, jak účinně předcházet těmto jevům a ve školách je potírat. Cílem Iniciativy je prosazování nových nástrojů boje se školní šikanou, zavádění ověřených postupů snižování šikany a v neposlední řadě prosazování potřebných legislativních změn. Zástupci Iniciativy proto budou aktivně vyhledávat, podporovat a propagovat efektivní programy prevence vzniku a šíření šikany. Systematické omezování výskytu šikany na školách se neobejde rovněž bez zvyšování obecného povědomí o problematice školní šikanování. V průběhu prvního setkání Iniciativy se řešila témata jako školní psycholog, školní metodik prevence, vzdělávání na VŠ, ovlivňování

veřejného mínění či kompetence jednotlivých resortů v rámci řešení šikany. Podrobnější informace o projektu naleznete na webové adrese: www.minimalizacesikany.cz

ROK MEZIKULTURNÍHO DIALOGU

Rok 2008 vyhlásila Evropská komise Evropským rokem mezikulturního dialogu. Cílem této iniciativy je zhodnotit přínosy evropské kulturní rozmanitosti a prozkoumat možnosti, které prolínání různých kultur nabízí. Během Evropského roku mezikulturního dialogu probíhá celá řada akcí, které by měly přispět k posílení vzájemného porozumění příslušníků různých kultur a ke zlepšení jejich soužití. Jednou z akcí v rámci Evropského roku mezikulturního dialogu byl i hudební festival, který uspořádalo zastoupení Evropské komise v ČR dne 9. května 2008 na Staroměstském náměstí při příležitosti oslav Dne Evropy. Záštitu nad touto akcí převzalo společně s dalšími institucemi i Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Ministr Ondřej Liška se festivalu osobně zúčastnil. Den Evropy se v členských státech EU slaví již od roku 1985 jako připomínka vzniku Evropské unie. Česká republika si v letošním roce rovněž připomene čtvrté výročí svého vstupu do EU.

VÝSTAVA VÝTVARNÝCH PRACÍ DĚTSKÝCH UPRCHLÍKŮ V PROSTORÁCH MŠMT

V červnu letošního roku se v prostorách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy uskutečnila vernisáž obrázků, které namalovaly děti umístěné v Zařízení pro děti – cizince. Výsledkem zadaného tématu „Domov“ je řada poutavých výtvarných prací, které zdobí prostory kabinetu ministra. Při příležitosti výstavy se ministr Ondřej Liška setkal s autory obrázků a ředitelem zařízení Lubošem Hudcem. Zařízení pro děti – cizince zahájilo svou činnost v roce 2004 jako příspěvková organizace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Jeho hlavní náplň spočívá v integraci nezletilých dětí – cizinců bez doprovodu v České republice. Zařízení se věnuje komplexní diagnostice, terapeutickému působení a výchovné a vzdělávací péči. Podstatným úkolem je rovněž překonávání jazykové bariéry dětských klientů.

Do Zařízení pro děti – cizince jsou umísťováni všichni nezletilí žadatelé o mezinárodní ochranu bez doprovodu a nezletilí cizinci zadrženi na území naší republiky. Většina dětských uprchlíků prošla velice náročnými životními situacemi, jejichž následky se pracovníci zařízení snaží alespoň částečně zmírňovat. Dětské klienty pocházejí z rozmanitých kulturních podmínek, proto je třeba dbát na pochopení a respektování sociálních, etnických, kulturně – historických a náboženských zvyklostí dětí. Zařízením procházejí kupříkladu děti z Vietnamu, Turecka, Polska, Rumunska, Egypta, Řecka, Číny, Palestiny, Mongolska, Konga a z řady dalších koutů světa.

Podrobnější informace na adrese: www.ddc.cz

Ministr Liška předal dětem při příležitosti vernisáže obrázků pamětní listy

Ministr Liška a náměstek Lužný se setkali s dětmi a vedoucími pracovníky ze Zařízení pro děti – cizince

Certifikát Férová škola

Ministr Ondřej Liška převzal záštitu nad certifikátem Férová škola. Jedná se o projekt Ligy lidských práv, nevládní neziskové organizace, která usiluje o co největší otevřenost českého vzdělávacího systému. Za důležitý nástroj moderního vzdělávání Liga považuje individuální integraci žáků. Ve spolupráci s odborníky z oblasti pedagogiky byly vytvořeny standardy Férové školy. Na základě jejich úspěšného naplnění bude škole vydáno rozhodnutí o udělení certifikátu s platností na dva roky. Cílem certifikátu je zajistit většímu množství dětí šanci na zařazení do hlavního vzdělávacího proudu a na plné rozvinutí jejich potenciálu. „Vzdělávání by mělo být schopné reagovat na potřeby měnící se společnosti, tzn. i potřeby komunit z odlišného kulturního a sociálního prostředí a lidí se zdravotním postižením či znevýhodněním. Mou prioritou je, aby vzdělávání bylo přístupné pro všechny, a aby každý žák byl vzděláván v souladu se svými možnostmi a schopnostmi,“ říká ministr Liška. Podrobnější informace o certifikátu Férová škola na adrese: www.ferovaskola.cz

Aktuální dotační program MŠMT

Vyhlášení programu Podpora romských žáků středních škol – 2. kolo

Program Podpora romských žáků SŠ vyhláší MŠMT každoročně již od roku 2003. Probíhá vždy ve dvou kolech, a to na období leden–červen a září–prosinec. Dotace jsou určeny na úhradu nákladů žáků za vzdělávání, školní stravování, ubytování, cestovné, školní potřeby a ochranné pomůcky.

Podrobné informace o programu, podmínky podání žádostí včetně termínů najdete na adrese: <http://www.msmt.cz/mladez/program-na-podporu-romskych-zaku-strednich-skol>

PŘEDSTAVUJEME...

PŘEDSTAVUJEME DALŠÍ ZMĚNY V NAVRHOVANÉ NOVELE ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Jedná se celkem o 50 změn, z nichž převážná část je technického charakteru, cca 10 změn je významnějšího a koncepčního charakteru. Očekáváme, že novela vstoupí v účinnost v září 2008.

Změny v povinné školní docházce (§ 36 odst. 3, § 37 odst. 1...) – plnění povinné školní docházky v evropských školách (§ 38)

Důvody změn

Zahájení povinné školní docházky

Úprava v § 36 odst. 3 umožňuje, aby mohli předčasně zahájit povinnou školní docházku **výjimečně** i žáci, kteří dosáhnou šesti let věku od září do června daného školního roku. Smyslem novely je prodloužit stávající období září až prosince daného školního roku pro tzv. „předčasné“ přijetí k plnění povinné školní docházky až do června daného školního roku. K návrhu změny dochází na základě množství žádostí rodičů o udělení výjimky, která ovšem není v současné době možná. Jediným řešením je změna zákona.

Odklad povinné školní docházky

Podle dosavadní právní úpravy musí být žádost zákonného zástupce dítěte, který žádá o odklad povinné školní docházky, doložena dvěma odbornými vyjádřeními, a to vyjádřením lékaře a školského poradenského zařízení. Na základě dosavadních zkušeností bylo rozhodnuto o zjednodušení procedur – rodiče budou nadále předkládat pouze 1 posudek, buď posudek lékaře, nebo školského poradenského zařízení.

Dále je nově zaváděn termín 30. 6., kdy nejpozději mohou zákonní zástupci žádat o odklad, což napomůže ředitelům škol, aby mohli s dostatečným časovým předstihem přijmout opatření pro organizaci vzdělávání, a reagovat tak na to, že někteří žáci ke vzdělávání nenastoupí.

Evropské školy

Evropské školy jsou nově zařazeny jako další možný způsob plnění povinné školní docházky jinou než standardní formou zavedenou v ČR. Podle článku 5 Úmluvy o Statutu Evropských škol, ke které ČR přistoupila v roce 2004, jsou ročníky studia úspěšně dokončené v Evropské škole a diplomy a osvědčení potvrzující tato studia uznávány na území členských států v souladu s tabulkou rovnocennosti. Postavení českých žáků Evropských škol se tak zjednodušuje.

Povolení pokračování v základním vzdělávání

Povolení pokračování v základním vzdělávání žáka, který splnil povinnou školní docházku, ale nezískal základní vzdělání (buď některý ročník opakoval, nebo 9. ročník neukončil úspěšně), bylo podle dosavadní právní úpravy v některých případech vykládáno jako nárokové, bez vyjádření ředi-

tele školy, v některých případech pak rozhodoval ředitel školy ve správním řízení. Nově se dosavadní právní úprava sjednocuje, aby bylo zřejmé, že o tom, zda žák může pokračovat v základním vzdělávání po splnění povinné školní docházky, rozhoduje vždy ředitel školy po posouzení dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Zvýšení prostupnosti vzdělávací soustavy – možnost přijetí žáka osmiletého gymnázia do prvního ročníku šestiletého gymnázia (§ 60 odst. 4)

Důvod změny

Zavedením možnosti podat přihlášku do přijímacího řízení se zvyšuje prostupnost vzdělávací soustavy i pro žáky osmiletých gymnázií, kterým bylo v této možnosti zatím administrativně bráněno.

Nástavbové studium (§ 83)

Důvod změny

Úprava napomáhá středním školám uskutečňovat nástavbové studium bez ohledu na to, zda mají příslušný obor vzdělání poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou (čtyřletý) zapsaný ve školském rejstříku.

Návrh na zrušení správního řízení u některých činností ředitelů škol (§ 165)

Důvod změny

Vydávání rozhodnutí pouze v záporných případech by ředitelům škol ulehčilo v administrativních činnostech. Alespoň částečně se tím odstraňují nerovnosti mezi školami různých zřizovatelů.

Návrh zpracoval odbor 20 pod vedením ředitele Jarmira Krejčího

PŘEDSTAVUJEME PUBLIKACE

Impuls pro učňovské školství – Nová závěrečná zkouška

Publikace vznikla na závěr projektu **Kvalita I – Nová závěrečná zkouška**, podává výstižnou formou informace o reformě závěrečných zkoušek pro žáky tříletých učebních oborů, jež by měla přispět k obnovení prestiže řemeslných oborů. Publikace ukazuje, proč je nutné zkoušky změnit, jak se tvoří jednotná zadání, na nichž je nová zkouška založena, i jakým způsobem se nové pojetí ověřovalo přímo na školách. Publikaci vydal Národní ústav odborného vzdělávání v roce 2008 a je ke stažení na adrese: <http://www.nuov.cz>

Sborník Pilotní školy – zdroj inspirace

Tato publikace přináší příspěvky, které byly připraveny pro konferenci projektu **Pilot S** uskutečněné v prosinci 2007. Obsahuje referáty ředitelů a koordinátorů tvorby školních vzdělávacích programů, které přinášejí zkušenosti z práce školních týmů, věnují se motivaci učitelů i spolupráci se sociálními partnery. Učitelé v nich mohou najít také inspiraci, jak postupovat při tvorbě ŠVP a při výuce podle něj. Materiál vydal Národní ústav odborného vzdělávání v roce 2008 a je zdarma dostupný na adrese: http://www.nuov.cz/index.php?page=p_p&s=85

Sborník Metodický portál www.rvp.cz

Sborník je již třetím souhrnným výběrem příspěvků z Metodického portálu www.rvp.cz. Materiál přináší praktické náměty z jednotlivých vzdělávacích oborů. Učitelé v něm najdou rovněž ukázky pracovních listů. Druhá část sborníku je věnovaná aktuálnímu tématu – **čtenářské gramotnosti**. Sborník je zdarma rozeslán na vybrané školy v ČR a vzhledem k tomu, že může přinést pouze zlomek metodických a inspirativních textů, je třeba jej chápat jako „pozvánku“ k návštěvě stránek www.rvp.cz.

Klíčové kompetence na gymnáziu

Tato příručka radí učitelům, jak pracovat s kompetencemi ve výuce. Jednotlivé klíčové kompetence jsou rozeepsány do dílčích částí, aby si učitel mohl udělat přesnější představu o tom, jaké znalosti, dovednosti a postoje žáků se za nimi skrývají. V textu jsou uvedeny ukázkové lekce, naznačující možnosti propojení obsahu s klíčovými kompetencemi včetně možnosti jejich hodnocení. Publikace je jedním z výstupů projektu **Pilot G/GP**. V průběhu června bude zdarma zaslána na všechna gymnázia v ČR.

Rozvojový program MŠMT Podpora výuky cizích jazyků ve školách v roce 2008

Cílem vyhlášeného programu je rozšířit jazykové znalosti žáků plnících povinnou školní docházku. Možnost podpory jazykového vzdělávání se nabízí ve dvou modulech – modul A (vzdělávání pedagogů k zavádění nových metod výuky cizích jazyků) a modul B (organizace školní soutěže v cizích jazycích nebo uspořádání školní debatní ligy).

Více o podmínkách pro využití dotace a formálních náležitostech žádostí na adrese: www.msmt.cz. Termín pro podání žádostí končí: **4. července 2008**

Otevřený zpravodaj MŠMT | Evidenční číslo: MK ČR E 18171 | Vydává MŠMT v nakladatelství Tauris, ÚIV | Redakční rada MŠMT: ing. Kateřina Böhmová, Mgr. Helena Müllerová, Mgr. Ondřej Gabriel
Adresa redakce: odbor vnějších vztahů a komunikace MŠMT, Karmelitská 8, 118 12 Praha 1 | Email: helena.mullerova@msmt.cz | Tiskne: Tauris, ÚIV | Internetová podoba na: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/zpravodaj>

Otevřený dopis ministra školství, mládeže a tělovýchovy všem pedagogickým pracovníkům

Vážené dámy, vážení pánové,

oslovovat Vás touto cestou asi není úplně standardní. Už při svém nástupu na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy jsem ale jasně deklaroval, že chci s lidmi v resortu komunikovat v maximální míře a všemi možnými způsoby. Nepatřím k lidem, kteří se po získání funkce uzavírají do věže ze slonoviny. O to víc mi záleží na tom, abyste měli možnost udělat si nezkreslenou představu o současné situaci. A pak se třeba rozhodnout, zda vstoupit, nebo nevstoupit do stávky.

Ministrem jsem byl jmenován loni v prosinci, kdy byl státní rozpočet na rok 2008 pochopitelně již dávno sestaven. Přesto se podařilo přimět mé kolegy ve vládě k významným korektivám ve prospěch resortu školství. Nejdříve byl původně navrhovaný objem mzdových prostředků pro školy navýšen o 1 miliardu, posléze dokonce o dalších 5 miliard – 0,5 pro tento rok a 4,5 pro rok příští. V roce 2009 tak platy pedagogů stoupnou v průměru nejméně o 10 %!

Pochopitelně, že v budoucnu hodlám usilovat o další zlepšení. Nejde však jen o platy. České a moravské školy v současné době procházejí obdobím důležitých změn spojených se školními vzdělávacími programy. Primárním hybatelem jakýchkoliv pozitivních procesů přitom není ministerský úředník, který k tématu sepiše tu či onu metodiku. Nejdůležitější osobou, která stojí doslova v centru školské reformy, je konkrétní pedagožka či peda-

gog. Mým úkolem není nic jiného, než vytvořit jim odpovídající pracovní podmínky, ať už jde o motivaci, kariérní řád, pracovní prostředí, odměňování atd. Ale budu konkrétní.

Všichni víme o letošním nedostatku finančních prostředků na učebnice a učební pomůcky. V současné době jedná s ministrem financí o 500 mil. Kč, které bychom mohli využít na tyto účely.

Novela zákona o pedagogických pracovnících řeší celou řadu palčivých problémů, s nimiž jste se Vy nebo Vaši kolegové v posledních letech setkávali, ale dosud se nenašla politická vůle je řešit. Novela tak upravuje termíny pro zahájení pedagogického studia na vysoké škole pro ty učitelky a učitele, kteří příslušnou kvalifikaci dosud nemají (dosud museli začít se studiem do konce roku 2009, nyní se termín posouvá na konec roku 2014). Zároveň jsme však zpřísnili podmínky pro ty, co do škol teprve nastoupí. Ti musí zahájit studium do dvou let. Novela také zmiňuje kritéria pro udělování výjimky z odborné kvalifikace, protože nechceme ztratit zkušené a schopné učitelky a učitele, kteří již ve školství dlouhá léta působí. Kdyby byla stará verze zákona důsledně uplatněna, museli by ředitelé k 1. lednu 2010 propustit až 20 % z Vás. Není snad třeba dodávat, co by to pro některé školy znamenalo. Přitom nadále platí, že pedagog má mít vysokoškolské magister-

ské vzdělání. Na této věci se nic nemění a měnit nebude.

Novela zákona o pedagogických pracovnících konečně upravuje i pracovní dobu učitele. Možná si ještě vzpomínáte, jaký rozruch svého času vyvolal výklad Zákoníku práce, podle něhož byste měli setrvat ve škole minimálně 8 a půl hodiny bez ohledu na svůj rozvrh. Přitom bylo jasné, že specifika pedagogické práce si žádají samostatnou úpravu. Ta však přichází teprve teď. Návrh jasně stanoví případy, kdy je přítomnost pedagoga na pracovišti nezbytná, a dále upravuje možnost jeho dohody s ředitelem ohledně výkonu prací souvisejících s přímou pedagogickou činností doma, resp. na jiném místě, než je pracoviště zaměstnavatele.

Pracujeme na standardizaci profesních činností učitele, což je jeden z neambicióznějších úkolů mé agendy. Prakticky všechny členské státy OECD hledají nástroj pro hodnocení kvality pedagogů, v tomto nejsme výjimkou. Je třeba vysvětlit a aktualizovat požadavky na vzdělávání učitelů na pedagogických fakultách. A je také třeba výrazněji propojit výši platu s kvalitou práce. Zkušenost získaná počtem odučených let má zůstat důležitým, ale nikoliv jediným kritériem hodnocení pedagogů. Další zvyšování mezd nelze do budoucna zajistit jen a pouze plošně pomocí tarifní složky platu. Nebylo by to ani správné. Ředitelé musí mít v ruce

nástroj, jak ocenit profesionalitu a aktivitu při realizaci školské reformy, a to bez ohledu na věk a léta praxe. Musí se však zároveň jednat o naprosto transparentní proces, aby nemohlo dojít ke zneužití (ředitel finančně preferující své oblíbence apod.). Proto přicházíme se standardizací profesních činností. A proto se také výše zmíněných 5 miliard Kč dostane především k těm pedagogům, kteří splní kritéria dotačního programu, jehož prostřednictvím se budou peníze rozdělovat.

Vážené dámy a vážení pánové, stávce jsem čelil hned ve svůj první den ve funkci ministra, nebudete tedy pro mě nová zkušenost. Zatímco tehdy jsem však požadavky stávkujících do značné míry chápal (a v mezích jsem se snažil vyjít jim vstříc), teď argumentaci odborářů z výše uvedených důvodů příliš nerozumím. Stávka organizovaná odbory totiž okamžité zvýšení platů v žádném případě nepřinese, ba naopak poškodí a zkomplikuje naši společnou snahu o další zlepšení.

Aktivní a profesionální pedagog je ústřední postavou celého vzdělávacího systému a hybnou silou probíhající reformy. Jako Váš ministr se neobejdou bez Vaší spolupráce a důvěry. Neumím si představit, že bych prosazoval jakékoli důležité změny proti silnému odporu těch, jichž se týkají.

S pozdravem

ministr Ondřej Liška

Vybrali jsme z redakční pošty

Dobrý den,
dnes jsem si přečetl Váš otevřený dopis. Udělal mi velkou radost. Jste snad první ministr, který se zabývá myšlenkou standardizace profesních činností pedagogických pracovníků. Děkuji, děkuji a ještě jednou děkuji především za Vaši vůli měnit. A jak známo, kde je vůle, je i cesta.
Držím Vám palce, přeji hodně zdaru.
Martin Vlček, zástupce ředitele základní školy

Dobrý den,
jsem učitelka na gymnáziu na severní Moravě. Moc Vám děkuji, že se poprvé dostává přesné vyjádření Vašich postupů až k nám, do e-mailové

pošty „obyčejných učitelů“. S Vašimi názory zcela souhlasím a ještě jednou děkuji za vysvětlení následných kroků. Věřím Vám. Do stávky většina z naší školy nevstoupí.
Přeji pěkný den a pevné nervy.
Mgr. Dostálová

Vážený pane ministře,
jako ředitel školy si cením Vašeho zájmu o resort i aktivit, které podnikáte k jeho zlepšení. Na naší škole však ke stávce dojde, ačkoli jsem své kolegy s textem Vašeho dopisu seznámil. Jeho poměrně pozdní sepsání a doručení mělo dle mého názoru na tom, že organizátoři stávky od svého záměru mohli

jen stěží ustoupit. Chtěli dát najevo nespokojenost nejen s úrovní odměňování v době narůstajících problémů se žáky i jejich rodiči, v době, která na ně klade se zaváděním reformy zvýšené nároky. Bolí je i snižování prostředků na ONIV i absence podpory vybavování škol počítačovou technikou. Osobně jsem po Vaší novele vyhlášky o krajských normativních sníženích rozpočtu v oblasti ONIV překvapen nebyl, ale potěšen rovněž ne. Nicméně Vaši situaci rozumím a je mi líto, že se nespokojenost zaměstnanců školství snáší právě na Vaši hlavu. Pál bych Vám vzhledem k Vaším snahám lepší vstup do ministerské funkce. Já sám se stávky nezúčastním, ačkoli jsem o tom do doby, než jste mne svými argu-

menty přesvědčil, uvažoval. Přeji Vám lepší časy!

Petr Jonáš, ZŠ a MŠ B. Hynka Cvikov

Vážený pane ministře,
Váš otevřený dopis se zdá být opravdu otevřený a logický. Myslím, že s ním můžeme na našem pracovišti jen souhlasit. Stávkovat jsme se nechystali. Ne, že jsme se situací ve školství spokojeni a že jsme poslušni a loajální státní zaměstnanci, ale jednodenní stávka na konci školního roku nic neřeší. Jen se snažíme věřit, že to, co je ve Vašem dopise, nezůstane jen v něm napsané. Přejeme Vám i nám úspěch s Vaším záměrem a s jeho uskutečněním.
Milena Štelzigová, ZŠ a MŠ Žďárky